

<http://www.israelmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

25. søndag i treenighetstiden – søndag 15. november 2026

Søndagens tekster: 1 Mos 15,1–6; Rom 4,1–8; Mark 2,1–12

Salige er tilgitte syndere

Forholdet mellom synd og sykdom i et menneskes liv, var i jødisk tro på Jesu tid ikke et avklart spørsmål. Disiplenes spørsmål i Joh 9,2 om hvem som har syndet når en person kunne fødes blind, gjenspeiler tanken om at sykdom var en følge av personlig synd. Samme problemstilling er tema i Jobs bok, der Job ikke vil akseptere en slik påstand. I denne søndagens tekst er det disse spørsmålene som stikker hodet frem når Jesus besvarer motstandernes tanker om at han ikke kan ha rett til å tilgi synder, med å vise sin makt til å helbrede den lamme.

En følge av synd?

Å være født lam, var altså mer enn et praktisk handicap. Ja, ethvert kroppslig lyte ville f.eks. diskvalifisere en jødisk prest fra å delta aktivt i offertjenesten i tempelet (3 Mos 21,17ff). Kanskje slike forhold også dro med seg negative perspektiver over det i alminnelighet å være lam?

Med slike perspektiver 'i bakhodet', må det ha vært mer enn en 'alminnelig' praktisk utfordring å gjøre en så stor innsats for å bringe den lamme til Jesus. Har det, sammen med den store innsatsen, også talt med når Jesus berømmer den store troen de viser ved å komme med sin venn til Jesus?

Og – var det noe av disse perspektivene som var grunnen til at det første Jesus sa til den lamme, var: 'Sønn, syndene dine er tilgitt'?

Uansett må det understrekes at selv om Bibelen har et generelt perspektiv på at sykdom og død er en følge av synden som kom inn i verden, og i Guds fullkomne rike er totalt overvunnet, er Jesus helt klar på at der ikke eksisterer en slik skjebnesammenheng mellom sykdom og personlig synd (Joh 9,1ff).

Syndstilgivelse et hovedmoment

Men hvilke perspektiver som enn teller med, er det åpenbart at syndstilgivelsen er et hovedpoeng i denne beretningen som også er fortalt både av Matteus (9,1ff) og Lukas (5,17ff).

Og sammen med beretningen om den syndige kvinnen som salver Jesu føtter (Luk 7,36ff), er dette eneste steder der vi hører at Jesus direkte tilsier syndenes forlatelse. Dette må bety at det spesielt er dette vi også skal ha fokus på, når vi hører denne beretningen. Hos Markus understrekes dette også ved at det er en av de første hendelsene han har med i en lang rekke underberetninger (Mark 1,21ff).

Det viktigste budskapet

Dette er likevel ikke det viktigste signalet. Viktigere er de generelle uttrykkene i evangeliene (og Apg) for hvor sentral syndstilgivelsen er i Jesu frelsergjerning og budskapet vi er kalt til å forkynne. Ja, det ser ut til å være selve budskapet.

Først hos Matteus: Det er begrunnelsen Josef får, for at barnet som Maria skal føde, skal ha navnet Jesus (Matt 1,21). Hos Lukas er det hovedtema i budskapet disiplene får i oppdrag å forkynne for alle folkeslag (Luk 24,47). Og når Peter på pinsedagen står fram og forkynner for den store folkemengden som har kommet sammen, som følge av de merkelige tingene som hendte, sier han til dem (Apg 2,38) 'Vend om og la dere døpe i Jesu Kristi navn, hver og en av dere, så dere kan få tilgivelse for syndene, og dere skal få Den hellige ånds gave.'

Og hva sier Johannes når han skal 'presentere' Jesus gjennom døperen Johannes' ord? Da står døperen midt i folkemengden og ser Jesus komme gående og sier: 'Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd.' (Joh 1,29). Og i sitt første brev skriver Johannes: 'Og dere vet at han åpenbarte seg for å bære bort våre synder ...' (1 Joh 3,5).

Det vesentlige er ikke hvor ofte dette blir sagt, men poengteringen.

Også i dag

Når vi da også ser hvor sterkt og sentralt den store forsoningsdagen Yom Kippur står i dagens jødiske samfunn, er det mye som peker på at nettopp dette er noe av det aller viktigste Gud hele tiden har ønsket å formidle gjennom utvelgelsen av det jødiske folket. Dessverre har nettopp de til nå bare i svært liten grad tatt inn over seg det store budskapet om at denne nåden blir gitt gjennom troen på Jesus Messias.

Jeg tenker derfor at det viktigste vi kan formidle ut fra denne teksten, må være muligheten vi også i dag har til å motta og leve i syndenes forlatelse. Det var ved å komme til Jesus med sitt liv at den lamme mannen ble møtt med disse ordene. Og det er ved å komme til Jesus i tro at vi også kan leve under samme perspektiv.

Derfor er det en stor velsignelse at vi i gudstjenestene får bekjenne våre synder og gjennom dette motta syndenes forlatelse.

Akkurat som det også blir sitert ved innstiftelsen av nattverdmåltidet: Dette beger er den nye pakt i mitt blod, som utøses for dere så syndene blir tilgitt. Og så er det vårt viktigst oppdrag som kristen kirke å formidle dette budskapet og denne muligheten til alle folkeslag.

Også til det jødiske folket.

Knut Fr. Sørheim

Prest / tidsgiver i Bergen krets, Den Norske Israelsmisjon

knutfsorheim@gmail.com